

Історична пам'ять в небезпеці.

ЗАЯВА

щодо ліквідації «Міжнародного Меморіалу» та Правозахисного центру «Меморіал» російськими судами

Ми, представники українського громадянського суспільства, наукової спільноти, нащадки жертв комуністичного тоталітарного режиму, звертаємося до влади та міжнародної спільноти з вимогою надання належної політичної і юридичної оцінки політичним репресіям щодо правозахисників та правозахисних організацій з боку російської влади та президента Росії.

Після розпаду СРСР Росія, яка оголосила себе його правонаступницею, взяла курс на розкриття злочинів комуністичного тоталітарного режиму. Такі абревіатури як ГУЛАГ, СЛОН та інші нарешті показали справжнє обличчя режиму, що протягом 70 років винищував мільйони людей на своїй території за спротив, освіченість, право говорити та думати без цензури. Велику просвітницьку роботу щодо комуністичних репресій з 1987 року забезпечували Правозахисний центр «Меморіал» та «Міжнародний Меморіал». Поки російський політичний ландшафт змінювався, а російська влада дедалі більше боялася відкрити світу архіви радянських спецслужб, ці організації у співпраці з істориками та правозахисниками різних країн збирали факти та відкривали Україні та світу мільйони імен репресованих та невинно вбитих радянською владою.

Відкриття правди про наше історичне минуле не подобалося виконавцям злочинів та їхнім нащадкам, що продовжували працювати в системі російської влади, яка, попри фасадні зміни в країні, не планувала змінюватися.

Сьогодні російські чиновники на чолі з Владіміром Путіним називають розпад СРСР катастрофою, що стало дороговказом для всієї державної машини Росії на згортання процесів переосмислення минулого та засудження злочинів комуністичного режиму. В інформаційному просторі країни все частіше звучать наративи про ефективного менеджера Сталіна та коментарі про те, що замордовані в таборах були необхідною жертвою для економічного прогресу СРСР.

Росія системно відбілює тоталітарний режим СРСР та комуністичних злочинців. Були поступово закриті або виставлені з країни міжнародні організації, а російські отримали статус іноземного агента. Влада зачистила і витіснила з країни практично всі незалежні медіа та журналістів, а тим, хто залишився, створила нестерпні умови для роботи.

Одним з найяскравіших прикладів повернення до злочинної комуністичної політики є судовий вирок історику Юрію Дмитрієву, який відкрив для міжнародної спільноти правду про масові розстріли в Сандармосі. Судові рішення про закриття «Меморіалу» стали останньою краплею.

Прагнення Путіна відродити СРСР, століття якого Росія, вочевидь, відзначатиме у 2022 році на тлі тотальної мілітаризації, культ “Великої вітчизняної війни”, культ самого Путіна, який 22 роки перебуває при владі, нетерпимість на етнічному, релігійному ґрунті, заперечення права сусідніх держав на самовизначення та заперечення існування цілих етносів – все це є неспростовними ознаками встановлення в Росії тоталітарного режиму.

Ми закликаємо українську владу, а саме президента України Володимира Зеленського, очільника Міністерства закордонних справ України Дмитра Кулебу, Голову Верховної Ради України Руслана Стефанчука та народних депутатів України:

1. Надати політичну та правову оцінку діям російських посадовців щодо приховування злочинів комуністичного тоталітарного режиму та заборони діяльності «Меморіалу».
2. Наголосити на небезпеці перебування українських громадян на території Росії та надати допомогу в евакуації тим, хто опинився там під загрозою репресій і має потребу залишити країну.
3. Звернутися до міжнародних партнерів у Центральній та Східній Європі щодо ініціювання Міжнародного трибуналу над комуністичним тоталітарним режимом.

Непокаране зло завжди зростає!

Заява є відкритою до підписання та поширення:

ГО Центр досліджень визвольного руху
ГО Харківська правозахисна група
Мирослав Маринович, проректор УКУ, в'язень сумління (1977 - 1987)
Рух "Простір свободи"
ГО "Інститут масової інформації"
ГО "Фундація Суспільність"
ГО "Мережа відповідальних"
ГО "Центр громадянських свобод"
БО "Благодійний фонд Восток SOS"
ГО "Правозахисний центр Поступ"
Галузовий державний архів Українського інституту національної пам'яті
Освітній дім прав людини в Чернігові
ГО "Форум видавців"
ГО "Освітній центр з прав людини у Львові"
Олег Турій, історик, проректор УКУ
Андрій Андрушків, виконавчий директор ГО "Центр спільних дій"
ГО "Історична правда"
ГО Truth Hounds
ГО "Платформа прав людини"
Національний музей Революції Гідності
ГО "Музею Майдану"
ГО "ОПІРОРГ"
Український осередок Міжнародного ПЕН-клубу
ГНО Інститут етнічних досліджень, Одеса
Одеська обласна організація ВГО КВ
Українська Гельсінська спілка з прав людини
Харківська обласна фундація Громадська Альтернатива
Центр демократії та верховенства права
Центр політико-правових реформ
ГС "Коаліція Реанімаційний Пакет Реформ"
ГО "Український інститут медіа та комунікації"
ГО «Альянс української єдності»
БО "БФ Україна за ґратами"
ГО "Інтерньюз-Україна"
ГО Інститут розвитку регіональної преси
Ініціативна група "1 грудня"
ГО "Товариство культурної спадщини "Заслав'є"
ГО "Український меморіал" в Чехії ("Ukrajinský memoriál z.s.")

